

Column

Nederland helpt

De discussie over het nut van ontwikkelings-samenwerking loopt hoog op de laatste tijd in Nederland. Boeiend, maar er zit een onaangename bijmaak aan voor mij. Wat is er aan de hand? Een belangrijke aanleiding voor het oplaaien van het debat was de Zambiaanse econome Dambisa Moyo, die eerder dit jaar een scherp en provocerend boek publiceerde over de desastreuze effecten van vijftig jaar financiële hulp aan Afrika. Het omstreden proefschrift van Wiet Janssen, waarin hij concludeert dat Nederlandse ontwikkelingshulp maar zelden leidt tot structurele armoevermindering, gooide olie op het vuur deze maand.

Koren op de molen van de hulpsceptici, vooral toen een aantal wetenschappers Janssens onderzoek als wetenschappelijk onder de maat kwalificeerde: weer een voorbeeld van hoe het establishment omgaat met kritiek die hen slecht uitkomt, was hun voorspelbare reactie. En dat terwijl de conclusies van Janssen niemand kunnen verbazen: we wisten toch allang dat effectieve ontwikkelingshulp ontzettend moeilijk is te realiseren?

Geweldig vind ik het, als onderzoeker, wanneer er discussie ontstaat over het nut van overheidsuitgaven. Werden er maar over alle beleidsterreinen zulke boeken geschreven. Verspilling van publiek geld, hoe nobel het doel ook, is altijd een slechte zaak. Ik vraag mij overigens wel af of hulp die niet bijdraagt aan structurele vermindering van armoede altijd verspilling is. Een bijstandsuitkering draagt daar ook niet aan bij, maar is het daarmee verspild geld?

Hoe dan ook, deze boeken staan dus op mijn verlanglijstje voor kerst, ik wil graag weten hoe de auteurs tot hun conclusies zijn gekomen. Bovendien hebben beiden, zo begrijp ik uit de publiciteit, een duidelijke visie op wat wél bijdraagt aan de ontwikkeling van het Afrikaanse continent. En daar zit dan ook mijn ongemak met de huidige discussie in ons land. Want er zijn veel Nederlanders die de kritische analyses willen aangrijpen om onze handen van met name Afrika volledig af te trekken. En dat is niet wat Moyo en Janssen beoogden toen ze hun boek schreven. Volgens hen moet het anders, kan het veel beter. Laten we daar alsjeblieft wat van leren. Maar wat is dat toch met al die mensen die met droge ogen durven beweren dat wij het hier zo slecht hebben dat we ons maar beter alleen met onszelf kunnen bezighouden?

Reageren? Klaartje.Peters@rePublic.nl

Klaartje Peters
(40) is zelfstandig onderzoeker en publicist

Wat vind je van

Mijn werkgever
Mijn werkgever ze
buitenland op i
Mij
Als ik dat wil
des